

ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΚΥΠΡΟΥ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Περιεχόμενα

Προοίμιο	4
Νομικό πλαίσιο	5
1. Όραμα και αποστολή	6
2. Αξίες	8
3. Πλεονεκτήματα και προοπτικές	9
4. Στρατηγικοί στόχοι	
4.1 Κεντρικοί πυλώνες	10
4.2 Εκπαίδευση και εμπλοκή του κοινού στις θεατρικές δραστηριότητες	12
4.3 Εκπαίδευση και κατάρτιση	14
4.4 Συνεργασία με φορείς και θεσμούς	16
4.5 Εξωστρέφεια-Διεθνοποίηση	18
4.6 Εργασιακό περιβάλλον	20
5. Άμεσες δράσεις που προκύπτουν από ελημμένες αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου	21

Προοίμιο

Ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου (ΘΟΚ) αποτελεί σημαντικό πυλώνα της πολιτιστικής ζωής της Κύπρου, με βασική αποστολή την προαγωγή της τέχνης του θεάτρου. Το παρόν στρατηγικό σχέδιο χαρτογραφεί τις βασικές αξίες, τις προκλήσεις, τις ευκαιρίες και τα στρατηγικά βήματα που θα επιτρέψουν στον Οργανισμό να αναπτυχθεί και να εξακολουθήσει να προσφέρει στον πολιτισμό και την κοινωνία.

Σημειώνεται ότι ορισμένες από τις δράσεις που περιγράφονται εδώ προϋποθέτουν τη συνεργασία με το Υφυπουργείο Πολιτισμού. Αυτό επιδιώκεται με τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η σύγκλιση, όπου κρίνεται αναγκαίο, και συγχρόνως να αποφεύγεται ενδεχόμενη θεσμική επικάλυψη. Κατ' επέκταση, συγκεκριμένες δράσεις που αφορούν τη χάραξη ή την υλοποίηση πολιτικής στον τομέα της θεατρικής παιδείας θα υλοποιούνται σε συνεργασία με το Υφυπουργείο Πολιτισμού. Επίσης, η στρατηγική ανάπτυξης δεικτών και συστημάτων αξιολόγησης θα συντονίζεται με τους ενιαίους μηχανισμούς που θα καθορίζει το Υφυπουργείο Πολιτισμού, για λόγους διαφάνειας και συγκρισιμότητας των αποτελεσμάτων σε επίπεδο δημόσιας πολιτικής.

Νομικό πλαίσιο

Ο Στρατηγικός Σχεδιασμός του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου διέπεται από τον Περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο του 2014 (20(Ι)/2014) και τον περί Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμο του 1970 (71/1970). Σύμφωνα με το Άρθρο 107 του 2014 (20(Ι)/2014):

(1) Κάθε οντότητα Γενικής Κυβέρνησης και κάθε κρατικός οργανισμός υποβάλλει στον Υπουργό και στον αρμόδιο υπουργό, για έγκριση, στρατηγικό σχέδιο, το αργότερο δύο (2) μήνες πριν από την έναρξη κάθε οικονομικού έτους:

Νοείται ότι, για οποιαδήποτε αναθεώρηση στρατηγικού σχεδίου, απαιτείται η έγκριση του Υπουργού και του αρμόδιου υπουργού.

(2) Κάθε στρατηγικό σχέδιο ετοιμάζεται στη βάση κατευθυντήριων γραμμών που καθορίζονται σε σχετικό νόμο που διέπει την ίδρυση και λειτουργία κρατικών οργανισμών και κρατικών επιχειρήσεων.

(3) Ο αρμόδιος υπουργός παρακολουθεί την εφαρμογή του στρατηγικού σχεδίου των οντοτήτων Γενικής Κυβέρνησης και των κρατικών οργανισμών που τον αφορά.

(4) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, «κρατικός οργανισμός», έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στον σχετικό νόμο που αναφέρεται στο εδάφιο (2). Το εδάφιο (2) το άρθρου 107 παραπέμπει στις αρμοδιότητες του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο (6) του Ν71/1970 ως ακολούθως:

Σκοποί του Οργανισμού και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

6. (1) Σκοποί του Οργανισμού είναι η προαγωγή της θεατρικής τέχνης εν Κύπρω και η καλλιέργεια του κοινού μέσω των δραστηριοτήτων του Οργανισμού.

(2) Διά τους σκοπούς του εδαφίου (1) το Διοικητικόν Συμβούλιον κέκτηται αρμοδιότητα όπως, τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου, προβαίνει εις τοιαύτας πράξεις και ενεργείας οίας το Διοικητικόν Συμβούλιον θα εθεώρει αναγκαίας προς επίτευξιν του σκοπού του Οργανισμού και ειδικώτερον όπως:

(α) οργανώνει και μεριμνά διά την λειτουργίαν κρατικού θεάτρου προς διδασκαλίαν έργων εκ του αρχαίου και νεωτέρου ελληνικού και διεθνούς δραματολογίου και παρουσίας και προβολήν Κυπρίων συγγραφέων,

(β) οργανώνει τακτικής θεατρικής περιοδείας ανά τας πόλεις και την ύπαιθρον της Κύπρου και τας παροικίας του Ελληνισμού εν τη αλλοδαπή,

(γ) προάγει την εκπαίδευσιν και κατάρτισιν ηθοποιών και τεχνικών, εν γένει, της σκηνής,

(δ) οργανώνει παραστάσεις και άλλας καλλιτεχνικάς εκδηλώσεις εις τα αρχαία θέατρα της νήσου και εις άλλους υπαίθριους χώρους παγκυπρίου, πανελληνίου ή διεθνούς χαρακτήρος,

(ε) τη εγκρίσει του Υπουργού και τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου, συνάπτει αγοραπωλησίας ή μισθώσεις ακινήτων ή κινητών, μισθώσεις υπηρεσιών, ή οιασδήποτε συμβάσεις αναγκαίας διά την προώθησιν των σκοπών του Οργανισμού, (στ) συμβουλεύει τον Υπουργόν επί παντός θέματος αφορώντος εις το θέατρον,

(ζ) προωθεί τη θεατρική τέχνη μέσω διεθνών θεατρικών ανταλλαγών και της παγκόσμιας θεατρικής συνεργασίας, κυρίως στον χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρώπης και των χωρών στις οποίες δραστηριοποιείται ο απόδημος ελληνισμός,

(η) συνεργάζεται με το Υφυπουργείο Πολιτισμού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον παρόντα Νόμο και στον περί της Ίδρυσης Υφυπουργείου Πολιτισμού και Διορισμού Υφυπουργού Πολιτισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων Νόμο,

(θ) εν γένει ασκή οιαδήποτε ετέραν εξουσίαν ή εκτελή οιονδήποτε άλλο καθήκον ως προβλέπεται υπό των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

Τέλος, ο Στρατηγικός Σχεδιασμός εφαρμόζεται σε συνάρτηση με τον περί της Ίδρυσης Υφυπουργείου Πολιτισμού, του Διορισμού Υφυπουργού Πολιτισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων Νόμο του 2022 (Ν. 55 (Ι)/2022).

Συγκεκριμένα, στα πιο κάτω άρθρα προβλέπεται:

(α) 3(ι) η προαγωγή της θεατρικής τέχνης, μέσω της διαμόρφωσης πολιτικής ανάπτυξης προγραμμάτων και κινήτρων για τη στήριξη της θεατρικής δημιουργίας, όπως και ανάπτυξης και προώθησης της συνεργασίας μεταξύ του κυπριακού θεάτρου και του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου· και

(β) 3(ια) η καλλιέργεια θεατρικής παιδείας και η ανάπτυξη σχέσεων μεταξύ του κυπριακού θεάτρου και των θεάτρων της αλλοδαπής.

1. Όραμα και αποστολή

Το Κρατικό Θέατρο οφείλει να αποτελεί έναν ζωντανό, παραγωγικό και ευέλικτο οργανισμό, ο οποίος θα αντισταθεί στις ιδιαιτερότητες, τις ανάγκες και τις δυνατότητες του τόπου σε συνάρτηση με τη διεθνή θεατρική δημιουργία. Ένα εξωστρεφές και πολυσυλλεκτικό θέατρο, ανοικτό και προσβάσιμο σε όλους, το οποίο θα καλλιεργεί τη θεατρική παιδεία, θα δημιουργεί, θα επενδύει στους δημιουργούς και θα καινοτομεί μέσα από τη διαδραστικότητα με άλλες τέχνες και τις διεθνείς συνεργασίες.

Ο ΘΟΚ αποτελεί τον κύριο πολιτιστικό φορέα της Κύπρου στον τομέα του θεάτρου, με αποστολή που εκτείνεται πέρα από την παραγωγή παραστάσεων. Μέσα από τη δράση του, επιδιώκει να ενισχύσει τη θεατρική δημιουργία, να προβάλει την πολιτιστική ιδιοπροσωπία της Κύπρου και να προωθήσει το κυπριακό θέατρο σε διεθνές επίπεδο.

Αναλυτικότερα, αποστολή του ΘΟΚ είναι:

- **Να προάγει τη θεατρική τέχνη στην Κύπρο και στο εξωτερικό**

Ο ΘΟΚ στοχεύει στην ανάπτυξη του θεάτρου τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Με ποιοτικές παραγωγές, εκπαιδευτικά προγράμματα και διεθνείς συνεργασίες, επιδιώκει να καταστήσει το κυπριακό θέατρο γνωστό στη διεθνή θεατρική σκηνή. Η συμμετοχή του σε φεστιβάλ, οι συμπαραγωγές με ξένους θεατρικούς οργανισμούς και η προώθηση κυπριακών έργων στο εξωτερικό είναι βασικοί πυλώνες αυτής της στρατηγικής.

- **Να αναδεικνύει το θεατρικό δυναμικό της Κύπρου**

Η Κύπρος διαθέτει αξιόλογο δυναμικό καλλιτεχνών, συγγραφέων και σκηνοθετών, το οποίο ο ΘΟΚ υποστηρίζει και επιδιώκει να αναδείξει. Μέσα από πρωτοβουλίες όπως η προώθηση νέων Κύπριων δημιουργών, η παραγωγή πρωτότυπων έργων και η ενίσχυση των ανεξάρτητων θεατρικών ομάδων, ο Οργανισμός συμβάλλει στην ανάπτυξη του ανθρώπινου καλλιτεχνικού δυναμικού και του θεατρικού οικοδομήματος της Κύπρου.

- **Να προσφέρει στο κοινό ποιοτικές θεατρικές παραστάσεις**

Η επιλογή του ρεπερτορίου του ΘΟΚ βασίζεται σε έναν πολυδιάστατο καλλιτεχνικό σχεδιασμό, ο οποίος περιλαμβάνει τόσο κλασικά έργα που αφορούν πανανθρώπινες αξίες, όσο και σύγχρονα έργα που αφορούν καίρια κοινωνικά, ιδεολογικά και πολιτικά ζητήματα. Το αμετάβλητο κριτήριο σε όλες τις περιπτώσεις είναι η ποιότητα τόσο του επιλεγόμενου έργου όσο και της δραματικής του πραγμάτωσης.

- **Να επιδιώκει την ανάπτυξη κοινού και την καλλιέργεια θεατρικής παιδείας**

Ο ΘΟΚ διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην εκπαίδευση του κοινού και τη δημιουργία θεατρικής κουλτούρας στην Κύπρο. Αναπτύσσει προγράμματα που απευθύνονται στην Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, καθώς και στο ευρύ κοινό, ενισχύοντας τη θεατρική παιδεία και καθιστώντας το θέατρο προσίτο σε όλες τις ηλικίες και τις κοινωνικές ομάδες.

- **Να προσφέρει ευκαιρίες εκπαίδευσης και ανάπτυξης για καλλιτέχνες**

Η συνεχής επιμόρφωση και κατάρτιση των καλλιτεχνών αποτελεί βασική προτεραιότητα για τον ΘΟΚ. Με εργαστήρια, σεμινάρια, θεατρικές αναγνώσεις και προγράμματα ανταλλαγής με θέατρα του εξωτερικού, ο Οργανισμός ενθαρρύνει την επαγγελματική εξέλιξη και δημιουργεί νέες ευκαιρίες για τους επαγγελματίες του θεάτρου.

- **Να πρωτοστατεί στην εισαγωγή νέων ρευμάτων και αισθητικών τάσεων στο θέατρο**

Ο ΘΟΚ παρακολουθεί τα σύγχρονα ρεύματα και τις καινοτόμες τάσεις που εμφανίζονται διεθνώς και λειτουργεί κριτικά ως αγωγός τους στην Κύπρο μέσα από τις παραγωγές του, ιδίως στην Πειραματική Σκηνή του.

- **Να αξιοποιεί το καλλιτεχνικό, συγγραφικό και πνευματικό ανθρώπινο δυναμικό της Κύπρου**

Η αξιοποίηση του καλλιτεχνικού, συγγραφικού και γενικότερα του πνευματικού και δημιουργικού δυναμικού της Κύπρου αποτελεί βασική αρχή του καλλιτεχνικού σχεδιασμού του ΘΟΚ.

- **Να επιδιώκει την αλληλεπίδρασή του με την κυπριακή κοινωνία**

Το θέατρο δεν είναι αποκομμένο από την κοινωνία· αντιθέτως, αντιστακτά συλλογικές ανησυχίες, προβλήματα και προσδοκίες. Μέσα από τις παραγωγές του και τις παράλληλες δράσεις του, ο ΘΟΚ στοχεύει στην άμεση ή έμμεση εμπλοκή του κοινού, παρέχοντάς του τη δυνατότητα να κρίνει, να αμφισβητήσει και να συμμετάσχει όχι ως παθητικός δέκτης, αλλά ως ενεργητικός παράγοντας της θεατρικής πράξης. Για τον λόγο αυτό, οργανώνει παράλληλες δράσεις, όπως συζητήσεις, διαλέξεις, ανοιχτές πρόβες και θεματικά εργαστήρια και σεμινάρια.

- **Να επιδιώκει την εξωστρέφεια και τις διεθνείς συνεργασίες**

Η διεθνής δικτύωση του ΘΟΚ αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα. Μέσα από τις περιοδείες του, τη συμμετοχή του σε διεθνή φεστιβάλ, τη συμμετοχή του σε θεατρικά προγράμματα, δίκτυα και ενώσεις, τη μέριμνά του για την προώθηση των Κύπριων καλλιτεχνών στο εξωτερικό, αναδεικνύει το κυπριακό θέατρο στον διεθνή χώρο.

2. Αξίες

Οι αξίες του ΘΟΚ αποτελούν τον θεμέλιο λίθο της λειτουργίας του και καθοδηγούν κάθε του δράση. Μέσα από αυτές, ο Οργανισμός διαμορφώνει τη θεατρική του δράση, την αλληλεπίδρασή του με την κοινωνία και τη συμβολή του στον πολιτισμό.

Ο ΘΟΚ προάγει τις εξής αξίες:

Ποιότητα: Ο Οργανισμός είναι σταθερά προσανατολισμένος στην παραγωγή έργων υψηλής αισθητικής και καλλιτεχνικής αξίας. Επιλέγει ποιοτικά θεατρικά κείμενα και συνεργάζεται με διακεκριμένους συντελεστές για τη σκηνική τους πραγμάτωση.

Συμμετοχικότητα: Ο ΘΟΚ θεωρεί ότι το θέατρο είναι χώρος διαλόγου και ανταλλαγής ιδεών, γι' αυτό επιδιώκει τη συνεχή αλληλεπίδραση με την κοινωνία μέσα από τη συμμετοχή του κοινού στη θεατρική δημιουργία. Διοργανώνει ανοιχτές συζητήσεις, διαλέξεις, εργαστήρια, σεμινάρια και δράσεις που φέρνουν κοντά θεατές, καλλιτέχνες και πνευματικούς ανθρώπους, σκοπεύοντας στη διαμόρφωση ενός δημιουργικού συμμετοχικού πλαισίου.

Διαφάνεια: Η λειτουργία του ΘΟΚ βασίζεται σε ανοιχτές διαδικασίες και λογοδοσία. Από τη διαχείριση των οικονομικών του πόρων μέχρι τη διαδικασία επιλογής των παραγωγών και των καλλιτεχνών, ο Οργανισμός φροντίζει ώστε όλες οι αποφάσεις να λαμβάνονται με γνώμονα τη δικαιοσύνη, τη σαφήνεια και το δημόσιο συμφέρον.

Συμπεριληπτικότητα και προσβασιμότητα: Ο ΘΟΚ υποστηρίζει ένα θέατρο ανοιχτό σε όλους, ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, χρώματος, σεξουαλικού προσανατολισμού ή ιδεολογικών αντιλήψεων, γι' αυτό επιλέγει έργα και δράσεις που αντικατοπτρίζουν τη σύγχρονη πολυφωνία και πολυμορφία.

Επιδιώκει να εξασφαλίσει πρόσβαση στο θέατρο για όλους, ανεξαρτήτως οικονομικών, σωματικών ή άλλων διακριτικών γνωρισμάτων. Αναπτύσσει δράσεις για τη διευκόλυνση ατόμων με αναπηρίες, παρέχει εκπαιδευτικά προγράμματα και προσφέρει προσιτά εισιτήρια, ώστε να καταστήσει το θέατρο κοινό αγαθό.

Οικολογική πολιτική: Μέσω της υιοθέτησης οικολογικής πολιτικής, της συμμετοχής σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά προγράμματα και της δημιουργίας κατάλληλων δομών.

Αναγνωρίζοντας τον ρόλο του πολιτισμού στην προστασία του περιβάλλοντος και την αειφόρο ανάπτυξη, ο ΘΟΚ ενσωματώνει οικολογικές πρακτικές στις παραγωγές και τη λειτουργία του, όπως η ανακύκλωση, η χρήση βιώσιμων υλικών στις σκηνικές κατασκευές, η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και η χρήση ψηφιακών μεθόδων (αντί έντυπου υλικού) για την προβολή των παραγωγών του.

Ανθρωποκεντρική πολιτική: Ο ΘΟΚ αναγνωρίζει ότι οι άνθρωποι που απασχολούνται ή συνεργάζονται μαζί του –διοικητικό και τεχνικό προσωπικό, καλλιτέχνες, συγγραφείς– είναι η δύναμη και η αφετηρία όλων των δραστηριοτήτων του. Επενδύει στην επιμόρφωσή τους, στη βελτίωση των εργασιακών συνθηκών και στη δημιουργία φιλικού εργασιακού περιβάλλοντος.

3. Πλεονεκτήματα και προοπτικές

(α) Πλεονεκτήματα

- Παράδοση και ισχυρή παρουσία στον πολιτιστικό χώρο
- Θετική εικόνα και αναγνωρισιμότητα
- Στενή συνεργασία με τοπικούς πολιτιστικούς φορείς και θεσμούς
- Διεθνείς συνεργασίες και συμμετοχή σε ευρωπαϊκά δίκτυα
- Έμπειροι και αναγνωρισμένοι καλλιτέχνες και συντελεστές
- Αξιόλογο διοικητικό προσωπικό
- Έμπειρο τεχνικό προσωπικό
- Σταθερή χρηματοδότηση από το κράτος
- Χρηματοδότηση από ευρωπαϊκά προγράμματα
- Καλές κτιριακές εγκαταστάσεις

Ο ΘΟΚ διαθέτει μακρά παράδοση και ισχυρή παρουσία στον πολιτιστικό χώρο και αποτελεί διαχρονικά τον σημαντικότερο θεατρικό οργανισμό στην Κύπρο. Το γεγονός αυτό του προσδίδει κύρος και αξιοπιστία τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Το κατακτημένο κύρος του Οργανισμού (αποτέλεσμα της συνέπειας και της ποιότητας των παραγωγών του) συναρτάται με την αναγνωρισιμότητα και την εμπιστοσύνη του κοινού. Σημαντικό πλεονέκτημα είναι επίσης η στενή συνεργασία του με τοπικούς και διεθνείς φορείς. Οι συμπαραγωγές με άλλους πολιτιστικούς οργανισμούς, η συμμετοχή σε διεθνή φεστιβάλ και η ανταλλαγή τεχνογνωσίας συμβάλλουν στην ενίσχυση της εξωστρέφειας και της διεύρυνσης του καλλιτεχνικού ορίζοντα του Οργανισμού. Επιπλέον, ο ΘΟΚ διαθέτει ένα δίκτυο έμπειρων και αναγνωρισμένων καλλιτεχνών, συντελεστών και σκηνοθετών, οι οποίοι διασφαλίζουν την υψηλή ποιότητα των παραγωγών του. Η ύπαρξη σταθερής κρατικής χρηματοδότησης, σε συνδυασμό με τα έσοδα από τις παραστάσεις και τη χρηματοδότηση από ευρωπαϊκά προγράμματα, διασφαλίζει τη βιωσιμότητά του και παρέχει δυνατότητες για ανάπτυξη νέων δράσεων. Τέλος, οι εγκαταστάσεις του ΘΟΚ αποτελούν ένα σημαντικό πλεονέκτημα, καθώς το κτίριό του λειτουργεί ως πολιτιστικό τοπίο και παρέχει λειτουργικούς χώρους για θεατρικές παραγωγές και εκδηλώσεις.

(β) Προοπτικές

- Αποκέντρωση και μεταφορά των δράσεων του ΘΟΚ σε όλες τις επαρχίες της Κύπρου και στις ορεινές κοινότητες
- Δυνατότητες προσέλκυσης και διεύρυνσης του κοινού μέσω της τεχνολογίας και του ψηφιακού θεάτρου
- Διεύρυνση συνεργασιών με διεθνείς οργανισμούς και φεστιβάλ
- Ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εργαστηρίων για νέους καλλιτέχνες
- Ευρωπαϊκά προγράμματα
- Showcases
- Λειτουργική ένταξη του κτιρίου του ΘΟΚ στον αστικό ιστό και σύνδεσή του με τη νεόδμητη πλατεία ΓΣΠ
- Συνέργειες με άλλους πολιτιστικούς οργανισμούς, όπως μουσεία, γκαλερί κ.ά.
- Συστηματοποίηση περιοδειών στο εξωτερικό
- Εκσυγχρονισμός δομών και εργασιακών σχέσεων

Ο ΘΟΚ έχει σήμερα τη δυνατότητα να επεκτείνει τις δράσεις και την εμβέλειά του πέρα από τα γεωγραφικά όρια της Κύπρου μέσω της τεχνολογίας και του ψηφιακού θεάτρου. Η εξωστρέφεια –περιοδείες, συνεργασίες με τοπικούς και διεθνείς οργανισμούς, φεστιβάλ και επιφανείς συντελεστές του θεάτρου– ενισχύει αυτή την προοπτική. Στρατηγικής σημασίας είναι και η ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εργαστηρίων για νέους καλλιτέχνες, καθώς συμβάλλει στη διαμόρφωση της επόμενης γενιάς θεατρικών δημιουργών.

Παράλληλα, η λειτουργική ένταξη του κτιρίου του ΘΟΚ στον αστικό ιστό και η σύνδεσή του με τη νεόδμητη πλατεία του ΓΣΠ, η ενίσχυση των συνεργειών με μουσεία, γκαλερί και άλλους πολιτιστικούς φορείς, ενισχύουν τον οδηγητικό του ρόλο στην πολιτιστική ζωή της Κύπρου. Τέλος, η προσαρμογή του Οργανισμού σε ένα νέο ψηφιακό περιβάλλον και ο εκσυγχρονισμός των εργασιακών σχέσεων και δομών βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα και την ευελιξία του.

4. Στρατηγικοί στόχοι

4.1 ΚΕΝΤΡΙΚΟΙ ΠΥΛΩΝΕΣ

(α) Πολύτροπο καλλιτεχνικό πρόγραμμα

(β) Υποστήριξη των νέων καλλιτεχνών

(γ) Προώθηση της κυπριακής δραματουργίας

(δ) Συμπεριληπτικότητα σε ό,τι αφορά καλλιτέχνες, θεματολογία και κοινό

(ε) Συνέργειες

(στ) Αξιοποίηση χώρων, εκτός των υφιστάμενων σκηνών, για καλλιτεχνική δημιουργία

(α) Πολύτροπο καλλιτεχνικό πρόγραμμα

Ο ΘΟΚ επεξεργάζεται ένα καλλιτεχνικό πρόγραμμα το οποίο ισορροπεί ανάμεσα στο κλασικό και το σύγχρονο, το παραδοσιακό και το μοντέρνο ρεπερτόριο. Το πρόγραμμα αυτό είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες της κυπριακής κοινωνίας και περιλαμβάνει:

- Κλασικά έργα
- Παραγωγές έργων παλαιότερων και σύγχρονων δραματουργών
- Διαθεματικές και διακαλλιτεχνικές παραγωγές οι οποίες συνδυάζουν διαφορετικές μορφές έκφρασης, πολυμέσα και διαδραστικά στοιχεία.
- Φεστιβάλ, αφιερώματα, ανοιχτές συζητήσεις, σεμινάρια και διαλέξεις σε θεματικές που αφορούν την κοινωνία και σχετίζονται με το εκάστοτε ρεπερτόριο του Οργανισμού.
- Θέατρο εκτός έδρας και θεατρική αποκέντρωση, με παραγωγές που απευθύνονται στο εκτός των αστικών κέντρων κοινό.

(β) Υποστήριξη των νέων καλλιτεχνών

- Δημιουργία προγραμμάτων υποτροφιών, σεμιναρίων, mentorship από καταξιωμένους καλλιτέχνες, ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγής καλλιτεχνών, residencies
- Ανάθεση έργων σε νέους δραματουργούς, σκηνοθέτες και ηθοποιούς
- Υποστήριξη νέων ομάδων μέσω συνεργασιών ή συμπαραγωγών
- Εκπαίδευση από παλαιότερους καλλιτέχνες με γνώση και εμπειρία

Με τη στήριξη των νέων καλλιτεχνών, σε συνάρτηση με την αξιοποίηση της γνώσης και της εμπειρίας των παλαιότερων, ο ΘΟΚ διασφαλίζει τη συνέχεια της θεατρικής δημιουργίας και την αρμονική συνύπαρξη των δημιουργών από διαφορετικές γενιές.

(γ) Προώθηση της κυπριακής δραματουργίας

Η ενίσχυση της κυπριακής δραματουργίας είναι ζωτικής σημασίας για την εξέλιξη του εγχώριου θεάτρου. Η παραγωγή και προώθηση νέων κυπριακών έργων μπορεί να περιλαμβάνει:

- Διοργάνωση διαγωνισμών συγγραφής θεατρικών κειμένων
- Ανάθεση συγγραφής έργων σε Κύπριους συγγραφείς
- Υποστήριξη στη μετάφραση και προώθηση κυπριακών έργων στο εξωτερικό
- Συμπαραγωγές με διεθνείς οργανισμούς οι οποίες θα αναδεικνύουν την κυπριακή δραματουργία.

Με αυτό τον τρόπο, ο ΘΟΚ συμβάλλει στην ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας της Κύπρου και ενισχύει τη θέση των Κύπριων θεατρικών συγγραφέων στο διεθνές θεατρικό τοπίο.

(δ) Συμπεριληπτικότητα

Ως ένας σύγχρονος θεατρικός οργανισμός, ο ΘΟΚ προωθεί την πολιτισμική, κοινωνική και καλλιτεχνική συμπεριληπτικότητα με τη:

- δημιουργία ευκαιριών για καλλιτέχνες με διαφορετικές καταβολές και υπόβαθρο (ηλικία, φύλο, κοινωνική ομάδα),
- διεύρυνση της θεματικής του ώστε να συμπεριλαμβάνει διαφορετικές, υπαρκτές κοινωνικές καταστάσεις όπως η μετανάστευση, οι σεξουαλικές διακρίσεις, οι φυλετικές διακρίσεις, οι διακρίσεις φύλου κ.ά.,
- μέριμνα για την προσβασιμότητα στις παραστάσεις του από άτομα που δικαιούνται εύλογες προσαρμογές: άτομα με αναπηρία, άτομα που χρησιμοποιούν αναπηρικά αμαξίδια, κωφά άτομα, άτομα με προβλήματα όρασης κ.ά.

(ε) Συνέργειες

Οι συνεργασίες με άλλους πολιτιστικούς φορείς και θεσμούς ενισχύουν τον ρόλο του ΘΟΚ στην κοινωνία και διευρύνουν τις δυνατότητες της κοινωνικής του προσφοράς.

Ενδεικτικά παραδείγματα:

- Συνεργασίες με μουσεία, γκαλερί, μουσικά σύνολα και άλλους θεατρικούς οργανισμούς
- Διοργάνωση φεστιβάλ σε συνεργασία με τοπικούς και διεθνείς φορείς
- Σύμπραξη με πανεπιστήμια και εκπαιδευτικά ιδρύματα για τη δημιουργία θεατρικών προγραμμάτων
- Ανταλλαγή παραγωγών και καλλιτεχνών με διεθνή φεστιβάλ και οργανισμούς
- Συνεργασία με ξένους θεατρικούς οργανισμούς και καλλιτέχνες
- Συμμετοχή σε θεατρικά δίκτυα και διεθνή προγράμματα

(στ) Αξιοποίηση χώρων εκτός των υφιστάμενων σκηνών

Η αξιοποίηση εναλλακτικών χώρων για θεατρικές δραστηριότητες εντάσσεται σε μια προοπτική δημιουργίας νέων ευκαιριών και δυνατοτήτων για καλλιτεχνική έκφραση. Αξιοποιώντας τις παρακάτω δυνατότητες, ο ΘΟΚ μπορεί να λειτουργήσει συμπληρωματικά με τις άλλες δραστηριότητές του ως παραγωγός πολιτισμού.

Οι πιθανές δράσεις μπορεί να περιλαμβάνουν:

- Μετατροπή των φουαγέ και των εξωτερικών χώρων σε λειτουργικούς τόπους για θεατρικά δρώμενα και εικαστικές εγκαταστάσεις
- Δημιουργία μικρότερων σκηνών για πειραματικές και διαδραστικές παραστάσεις
- Χρήση χώρων για εργαστήρια, συζητήσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα
- Ανάδειξη του κτιρίου του ΘΟΚ ως πολιτιστικού κόμβου που θα λειτουργεί καθημερινά και όχι μόνο κατά τις ώρες των παραστάσεων.

Συμπέρασμα

Η υλοποίηση όλων των παραπάνω δυναμικά μεταμορφώνει τον ΘΟΚ σε έναν καινοτόμο, σύγχρονο, εξωστρεφή και δυναμικό θεατρικό οργανισμό. Μέσα από ένα πολύτροπο καλλιτεχνικό πρόγραμμα, την υποστήριξη νέων και έμπειρων καλλιτεχνών, την ανάδειξη της κυπριακής δραματουργίας, τη συμπεριληπτικότητα, τις συνέργειες και την αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων χώρων, ο ΘΟΚ επαναπροσδιορίζει τον ρόλο του και διευρύνει το κοινό του. Επιπλέον, οι πρωτοβουλίες αυτές αναβαθμίζουν τον ρόλο του Οργανισμού και ενισχύουν την κοινωνική του απήχηση.

4. Στρατηγικοί στόχοι

4.2 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΜΠΛΟΚΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΣΤΙΣ ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

(α) Ενίσχυση της συμμετοχής του κοινού μέσα από διαδραστικές εμπειρίες και εκπαιδευτικά προγράμματα

(β) Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων για προσβασιμότητα και προβολή (streaming παραστάσεων, ψηφιακό marketing)

(γ) Αξιοποίηση αποτελεσμάτων από έρευνες και δημοσκοπήσεις

(δ) Διοργάνωση παράλληλων δράσεων και συζητήσεων γύρω από κάθε παράσταση

(α) Ενίσχυση της συμμετοχής του κοινού μέσα από διαδραστικές εμπειρίες και εκπαιδευτικά προγράμματα

Η ενεργός συμμετοχή του κοινού είναι ζωτικής σημασίας για την εμβάθυνση της σχέσης του με το θέατρο. Ο σκοπός είναι η ανάπτυξη της θεατρικής παιδείας με τη μετατροπή της παθητικής θέασης σε συμμετοχική, βιωματική και παιδαγωγική εμπειρία. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τους εξής τρόπους:

- Διαδραστικές παραστάσεις, στη διάρκεια των οποίων οι θεατές θα έχουν τη δυνατότητα να επηρεάσουν την εξέλιξη του έργου ή να συμμετάσχουν σε αυτό ενεργά.
- Εργαστήρια και σεμινάρια για παιδιά, εφήβους και ενήλικες, τα οποία θα παρέχουν τη δυνατότητα σε όσους τα παρακολουθούν να γνωρίσουν τη διαδικασία παραγωγής μιας θεατρικής παράστασης.
- Θεατρικά παιχνίδια και εκπαιδευτικά προγράμματα σε σχολεία και πανεπιστήμια
- Προγράμματα συλλογικής θεατρικής δημιουργίας (community theatre), στη διάρκεια των οποίων το κοινό θα γίνεται μέρος της δημιουργικής διαδικασίας.
- Διαλέξεις, συζητήσεις, εργαστήρια και σεμινάρια ανοιχτά στο κοινό.

Η ενίσχυση της συμμετοχής του κοινού θα κάνει το θέατρο πιο ζωντανό, ανοιχτό και προσβάσιμο, συμβάλλοντας με αυτό τον τρόπο στη δημιουργία μιας σταθερής ενεργητικής θεατρικής κοινότητας.

(β) Ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων για προσβασιμότητα και προβολή (streaming παραστάσεις, ψηφιακό marketing)

Η αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών είναι αναγκαία για να παραμείνει το θέατρο συντονισμένο με τις σύγχρονες καινοτομίες, προσβάσιμο και ανταγωνιστικό.

Ενδεικτικοί τρόποι:

- Streaming (είτε ζωντανά είτε on demand) για θεατές που δεν μπορούν να παρακολουθήσουν παραστάσεις με φυσική παρουσία στο θέατρο.
- Υποτίτλισμός και ηχητική περιγραφή για άτομα με προβλήματα ακοής ή όρασης
- Ψηφιακό marketing μέσω μέσων κοινωνικής δικτύωσης, στοχευμένων διαφημίσεων και διαδραστικού περιεχομένου (βίντεο από τα παρασκήνια, συνεντεύξεις καλλιτεχνών κ.ά.)
- Δημιουργία διαδραστικής πλατφόρμας η οποία θα προσφέρει εξατομικευμένο περιεχόμενο, ειδοποιήσεις για νέες παραστάσεις, δυνατότητα αγοράς εισιτηρίων και πρόσβαση σε αναλυτικό πληροφοριακό υλικό.
- Ψηφιοποίηση του έντυπου αρχειακού υλικού και επιλεγμένων αντικειμένων
- Δημιουργία ψηφιακού αρχείου με ιστορικές παραστάσεις, κείμενα και ντοκιμαντέρ για την ιστορία του ΘΟΚ

(γ) Αξιοποίηση αποτελεσμάτων από έρευνες και στοχευμένες δημοσκοπήσεις

Η λήψη αποφάσεων είναι αναγκαίο να βασίζεται σε ανάλυση συγκεκριμένων στατιστικών δεδομένων σχετικών με το κοινό.

Ενδεικτικά παραδείγματα:

- Έρευνα σχετικά με τον βαθμό ικανοποίησης θεατών, με ερωτηματολόγια σε έντυπη και ψηφιακή μορφή
- Ανάλυση των προτιμήσεων του κοινού (θεατρικά είδη, θεματικές των παραστάσεων, διάρκεια παραστάσεων κ.ά.)
- Μελέτες σχετικές με την προσβασιμότητα, προκειμένου να κατανοηθούν καλύτερα οι διαδικασίες ένταξης στο θεατρικό κοινό ατόμων που δικαιούνται εύλογες προσαρμογές.
- Ανάλυση δεδομένων από ψηφιακές πλατφόρμες (αλληλεπίδραση με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ηλεκτρονική πώληση εισιτηρίων, δημογραφικά στοιχεία των θεατών)

Η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των παραπάνω ερευνών θα επιτρέπει στον ΘΟΚ να αναπροσαρμόζει στρατηγικές και προγράμματα, διασφαλίζοντας με αυτό τον τρόπο ότι οι παραγωγές του θα είναι προσβάσιμες και συνδεδεμένες με τις ανάγκες του κοινού του.

(δ) Διοργάνωση παράλληλων δράσεων και συζητήσεων γύρω από κάθε παράσταση

Το θέατρο μπορεί να αποτελέσει χώρο διαλόγου και κριτικής σκέψης, επεκτείνοντας τη θεματική των παραστάσεων μέσα από παράλληλες δράσεις.

Προτεινόμενες δραστηριότητες:

- Συζητήσεις με το κοινό, όπου οι δημιουργοί και οι ηθοποιοί μιας παράστασης συζητούν για τη θεματική του έργου, τη σκηνοθεσία και τις ερμηνείες.
- Ανοιχτές πρόβες, όπου οι θεατές μπορούν να παρακολουθήσουν τη διαδικασία δημιουργίας μιας παράστασης και να αλληλεπιδράσουν με τους συντελεστές.
- Διαλέξεις από ακαδημαϊκούς, καλλιτέχνες και ειδικούς, οι οποίοι θα αναλύουν τις θεματικές του έργου από διαφορετικές οπτικές γωνίες.
- Συμπληρωματικές εκθέσεις ή εικαστικές εγκαταστάσεις, οι οποίες θα ενισχύουν την καλλιτεχνική εμπειρία της παράστασης.
- Δραστηριότητες για σχολεία, όπως προγράμματα που εισάγουν τους μαθητές στις έννοιες και στα θέματα του έργου πριν ή μετά την παρακολούθησή του.
- Σεμινάρια, εργαστήρια, masterclasses

Οι παράλληλες δράσεις μετατρέπουν το θέατρο από απλή παθητική παρακολούθηση σε διανοητική και καλλιτεχνική εμπειρία, η οποία ενισχύει τις δυνατότητες αλληλεπίδρασης και εμβάθυνσης του κοινού στο καλλιτεχνικό έργο.

Συμπέρασμα

Οι παραπάνω στρατηγικές ενέργειες μπορούν να συμβάλουν στην αναζωογόνηση της σχέσης του ΘΟΚ με το κοινό, να προσελκύσουν νέες ομάδες θεατών και να καταστήσουν το θέατρο πιο προσβάσιμο και διαδραστικό.

- Η συμμετοχή του κοινού μέσα από εκπαιδευτικά προγράμματα και διαδραστικές εμπειρίες θα διαμορφώσει σταδιακά ένα ενεργητικό και δυναμικό κοινό.
- Η ψηφιοποίηση και η χρήση σύγχρονων μέσων προβολής και προώθησης θα φέρουν το θέατρο πιο κοντά στο εξοικειωμένο με τις σύγχρονες τεχνολογίες κοινό και, κυρίως, πιο κοντά στις νεότερες γενιές.
- Η ανάλυση των δεδομένων από έρευνες και δημοσκοπήσεις θα επιτρέψει την προσαρμογή του καλλιτεχνικού προγραμματισμού, ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στις πραγματικές ανάγκες των θεατών.
- Οι παράλληλες δράσεις και οι συζητήσεις θα μετατρέψουν το θέατρο σε χώρο κριτικής σκέψης, ανταλλαγής απόψεων και πολιτιστικού διαλόγου.

Εφαρμόζοντας αυτές τις πρακτικές, ο ΘΟΚ ενισχύει τον κοινωνικό, πολιτιστικό και εκπαιδευτικό του ρόλο.

4. Στρατηγικοί στόχοι

4.3 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

(α) Δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων για μαθητές, φοιτητές και νέους επαγγελματίες του θεάτρου

(β) Συνεργασία με πανεπιστήμια και εκπαιδευτικά ιδρύματα

(γ) Αξιοποίηση διεθνών ανταλλαγών για εκπαίδευση και κατάρτιση

(δ) Συνέργειες με το Υφυπουργείο Πολιτισμού και το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας

(ε) Διαμόρφωση κινήτρων και τρόπων ανάπτυξης της θεατρικής γραφής

(α) Δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων για μαθητές, φοιτητές και νέους επαγγελματίες του θεάτρου

Η εκπαίδευση είναι καθοριστικός παράγοντας για τη διαμόρφωση της νέας γενιάς των θεατών και των επαγγελματιών του θεάτρου. Ο ΘΟΚ οφείλει να επενδύσει σε εκπαιδευτικά προγράμματα που θα στοχεύουν σε αποδέκτες διαφορετικών ηλικιών και επαγγελματιών:

- Σε μαθητές:
 - Εργαστήρια θεατρικής παιδείας μέσα στα σχολεία
 - Διαδραστικές ξεναγήσεις στον ΘΟΚ, στη διάρκεια των οποίων οι μαθητές θα γνωρίζουν τη διαδικασία παραγωγής μιας παράστασης.
 - Σχολικές παραστάσεις με παράλληλη ανάλυση της θεματικής και της δραματουργικής επεξεργασίας του έργου
- Σε φοιτητές:
 - Συνεργασία με πανεπιστημιακά τμήματα θεάτρου, σκηνογραφίας, δραματολογίας και πολιτιστικής διαχείρισης
 - Πρόγραμμα πρακτικής άσκησης στον ΘΟΚ, το οποίο θα παρέχει στους φοιτητές τη δυνατότητα να αποκτήσουν εμπειρία σε πραγματικές συνθήκες παραγωγής.
- Σε νέους επαγγελματίες του θεάτρου:
 - Masterclasses στη σκηνοθεσία, την υποκριτική, τη θεατρική γραφή, τη θεατρική κριτική και τις τεχνολογίες του θεάτρου
 - Δημιουργία πλατφόρμας mentoring, όπου καταξιωμένοι επαγγελματίες θα καθοδηγούν νέους δημιουργούς.

(β) Συνεργασία με πανεπιστήμια και εκπαιδευτικά ιδρύματα

Η συνεργασία του ΘΟΚ με τον ακαδημαϊκό χώρο ενισχύει τη θεωρητική γνώση και την ερευνητική δραστηριότητα στον τομέα του θεάτρου.

Πιθανές συνέργειες:

- Ερευνητικά προγράμματα που θα εστιάζουν στη θεατρική ιστορία, την καινοτομία, τη σκηνογραφία, τη χρήση τεχνολογίας στο θέατρο κ.λπ.
- Συμμετοχή φοιτητών στις παραγωγές του ΘΟΚ ως βοηθών (σκηνοθέτες, σκηνογράφοι, δραματουργοί, τεχνικοί)
- Θεατρικά φεστιβάλ στα οποία οι φοιτητές θα μπορούν να παρουσιάζουν τη δουλειά τους.

(γ) Αξιοποίηση διεθνών συνεργασιών για σκοπούς εκπαίδευσης και κατάρτισης

Η διασύνδεση του ΘΟΚ με διεθνείς οργανισμούς, φεστιβάλ και θέατρα δίνει στους καλλιτέχνες τη δυνατότητα να αποκτήσουν πολύτιμες εμπειρίες και να φέρουν νέες ιδέες στο εγχώριο θέατρο.

- Προγράμματα residencies: Ο ΘΟΚ φιλοξενεί ξένους καλλιτέχνες και στέλνει Κύπριους καλλιτέχνες στο εξωτερικό για μετεκπαίδευση.
- Στρατηγικές συνεργασίες με θέατρα του εξωτερικού για συμπαραγωγές και ανταλλαγή τεχνογνωσίας
- Erasmus+ και άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα τα οποία προσφέρουν ευκαιρίες εκπαίδευσης και επαγγελματικής εξέλιξης σε καλλιτέχνες και διοικητικά στελέχη του θεάτρου.

Οι διεθνείς συνεργασίες συμβάλλουν στην αναβάθμιση των εγχώριων παραγωγών, στην επαγγελματική εξέλιξη των Κύπριων καλλιτεχνών και στη διεθνή προβολή του ΘΟΚ.

(δ) Συνεργασία με το Υφυπουργείο Πολιτισμού και το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας

Η συνεργασία αυτή είναι απαραίτητη για τη συστηματική ένταξη του θεάτρου στην εκπαίδευση και την ανάπτυξη πολιτιστικής πολιτικής.

Προτάσεις:

- Ενίσχυση του θεάτρου στα σχολεία με ειδικά προγράμματα και επιχορηγήσεις για σχολικές επισκέψεις σε παραστάσεις
- Υποστήριξη καλλιτεχνικών εργαστηρίων για μαθητές μέσω κρατικών επιδοτήσεων
- Προγράμματα θεατρικής παιδείας που θα περιλαμβάνουν επισκέψεις καλλιτεχνών στα σχολεία για εργαστήρια και masterclasses.
- Θεατρικά προγράμματα εστιασμένα σε σύγχρονα κοινωνικά θέματα και προβλήματα που απασχολούν τους νέους.

(ε) Δημιουργία προϋποθέσεων για την καλλιέργεια και την ανάδειξη της θεατρικής γραφής

Τρόποι υποστήριξης της θεατρικής γραφής:

- Διαγωνισμοί θεατρικού έργου με βραβεία και προοπτική παρουσίαν τους από τις σκηνές του ΘΟΚ (συνέχιση και αναβάθμιση του προγράμματος PLAY)
- Εργαστήρια θεατρικής γραφής με τη συμμετοχή έμπειρων δραματουργών και σκηνοθετών
- Θεατρικές αναθέσεις σε συγγραφείς για τη δημιουργία νέων έργων που να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες του θεάτρου.
- Μεταφράσεις κυπριακών θεατρικών έργων και παρουσίασή τους σε διεθνείς αγορές

Η θεατρική γραφή αποτελεί βασικό έρεισμα της θεατρικής παραγωγής και η ανάπτυξή της θα συμβάλει στη διαμόρφωση νέων δραματουργών και στην ενίσχυση της κυπριακής θεατρικής ταυτότητας.

Συμπέρασμα

Η επένδυση στην εκπαίδευση, στη θεατρική γραφή και στις διεθνείς συνεργασίες αποτελεί προϋπόθεση για την αναβάθμιση του θεατρικού οικοδομήματος της Κύπρου. Ο ΘΟΚ μπορεί να λειτουργήσει ως κέντρο της θεατρικής εκπαίδευσης, έρευνας και καινοτομίας, προσφέροντας δυνατότητες βελτίωσης και επαγγελματικής εξέλιξης στους νέους δημιουργούς.

4. Στρατηγικοί στόχοι

4.4 ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΥΣ

(α) Με το Υφυπουργείο Πολιτισμού

(β) Με θεατρικούς φορείς της Κύπρου

(γ) Με δίκτυα και θέατρα του εξωτερικού

(δ) Με κυπριακά και διεθνή φεστιβάλ

(ε) Ενεργητική παρουσία σε διεργασίες που αφορούν τη θεατρική πολιτική στην Ευρώπη

(στ) Διεύρυνση συνεργασίας με τοπικούς φορείς σχετικούς με το θέατρο

(α) Με το Υφυπουργείο Πολιτισμού

Προτάσεις:

- Έρευνες εστιασμένες στο κοινό: Η συστηματική μελέτη των προτιμήσεων του κοινού θα βοηθήσει τον ΘΟΚ να λειτουργήσει στοχευμένα, να αναπροσαρμόζει το ρεπερτόριό του και να συστήνει διαύλους επικοινωνίας και ανατροφοδότησης.
- Ανοιχτές συζητήσεις: Διοργάνωση δημόσιων συζητήσεων με σκοπό την καταγραφή και την αντιμετώπιση των προβλημάτων που σχετίζονται με το θέατρο στην Κύπρο.
- Χρηματοδοτικά προγράμματα: Διεκδίκηση επιδοτήσεων για νέες παραγωγές και επιμορφωτικά προγράμματα.
- Στρατηγική θεατρικής ανάπτυξης: Συνεργασία για τη διαμόρφωση μακροπρόθεσμης θεατρικής πολιτικής που θα υποστηρίζει τόσο τον ΘΟΚ όσο και τις ανεξάρτητες θεατρικές ομάδες.

(β) Με θεατρικούς φορείς της Κύπρου

Η συνεργασία του ΘΟΚ με όλους τους ανεξάρτητους θεατρικούς φορείς στοχεύει στη δημιουργία μιας ενιαίας και δυναμικής θεατρικής κοινότητας.

Προτεινόμενες δράσεις:

- Δίκτυο θεάτρων και θεατρικών φορέων: Δημιουργία ενός δικτύου που θα ενώνει κρατικούς και ανεξάρτητους φορείς με στόχο την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών σε προγραμματισμένες τακτικές συναντήσεις.
- Συνδιοργάνωση θεατρικών εργαστηρίων, διαλέξεων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- Στήριξη της θεατρικής εκπαίδευσης: Συνέργειες με σκοπό την προώθηση του θεάτρου στα σχολεία και την πανεπιστημιακή κοινότητα
- Θεατρικές περιοδείες και αποκέντρωση: Κοινά προγράμματα περιφερειακών παραστάσεων σε όλη την Κύπρο

(γ) Με δίκτυα και θέατρα του εξωτερικού

Η δικτύωση με διεθνείς οργανισμούς αποτελεί κλειδί για την εξωστρέφεια του ΘΟΚ και την αναβάθμιση του κυπριακού θεάτρου σε διεθνές επίπεδο. Οι παρακάτω δράσεις συμβάλλουν στη διεθνή αναγνώριση του ΘΟΚ και συγχρόνως διευρύνουν τους ορίζοντες και τις προοπτικές των Κύπριων καλλιτεχνών:

- Πρόσβαση σε ευρωπαϊκά προγράμματα και δράσεις μέσα από τη συμμετοχή του ΘΟΚ σε θεσμούς όπως η ETC (European Theatre Convention) ή το IETM (International Network for Contemporary Performing Arts)
- Διεθνείς συμπαραγωγές: Συνεργασία με θέατρα του εξωτερικού για τη δημιουργία παραστάσεων που θα συμμετέχουν σε διεθνή φεστιβάλ.
- Ανταλλαγές καλλιτεχνών: Προγράμματα residencies, στο πλαίσιο των οποίων Κύπριοι καλλιτέχνες θα εργάζονται στο εξωτερικό και ξένοι δημιουργοί θα παρουσιάζουν τη δουλειά τους στην Κύπρο.

(δ) Με κυπριακά και διεθνή φεστιβάλ

Οι παρακάτω ενέργειες μπορούν να ενισχύσουν την προβολή του ΘΟΚ, να προσελκύσουν διεθνείς συνεργασίες και να δώσουν νέες καλλιτεχνικές προοπτικές στους Κύπριους δημιουργούς:

- Συμμετοχή του ΘΟΚ σε διεθνή φεστιβάλ, όπως τα Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου, Festival d'Avignon, Edinburgh Festival Fringe, Biennale Teatro κ.ά.
- Διοργάνωση θεατρικού φεστιβάλ στην Κύπρο με διεθνείς συμμετοχές
- Συνεργασία με εγχώρια φεστιβάλ
- Ειδικά προγράμματα networking για τη διασύνδεση Κύπριων καλλιτεχνών με φεστιβάλ και πολιτιστικούς οργανισμούς του εξωτερικού

(ε) Ενεργητική παρουσία σε διεργασίες που αφορούν τη θεατρική πολιτική στην Ευρώπη

- Εκπροσώπηση σε ευρωπαϊκές θεατρικές συναντήσεις και φόρουμ
- Διεκδίκηση ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων για θεατρικά προγράμματα, καινοτομία στο θέατρο και εκπαίδευση
- Παρουσίαση θεατρικών έργων σε ευρωπαϊκές σκηνές
- Συμμετοχή σε θεσμικές συζητήσεις της Ε.Ε. για την πολιτισμική πολιτική και συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων που αφορούν το θέατρο.

(στ) Συνεργασία με τοπικούς φορείς σχετικούς με το θέατρο

Διεύρυνση συνεργασίας με τοπικούς φορείς σχετικούς με το θέατρο (Θεατρικό Μουσείο, ΚΚΔΙΘ, ΕΘΣΚ, Κέντρο Αριστείας CYENS). Η διεύρυνση των σχέσεων του ΘΟΚ με θεατρικούς και πολιτιστικούς φορείς μπορεί να ενδυναμώσει την έρευνα, τη διατήρηση της θεατρικής κληρονομιάς και τη διάδοση της θεατρικής τέχνης. Μέσα από στρατηγικές συνεργασίες, ο ΘΟΚ μπορεί να επεκτείνει τις εκπαιδευτικές του δράσεις και να συμβάλει στη δημιουργία ενός δυναμικού θεατρικού οικοσυστήματος στην Κύπρο.

4. Στρατηγικοί στόχοι

4.5 ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ-ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ

Η διεθνοποίηση συγκλίνει με τη στρατηγική της εξωστρέφειας που ακολουθεί ο ΘΟΚ, και αποτελεί αντίρροπη πολιτική στην εσωστρέφεια και τη συνεπακόλουθη απομόνωση και τον αυτοεγκλεισμό στα πεπερασμένα γεωγραφικά όρια της Κύπρου. Προς αυτή την κατεύθυνση προβλέπονται οι εξής ενέργειες:

- (α) Προώθηση των κυπριακών θεατρικών παραγωγών στο εξωτερικό μέσα από συνεργασίες και συμμετοχές σε διεθνή φεστιβάλ
- (β) Ανάπτυξη συνεργασιών με θεατρικούς οργανισμούς άλλων χωρών για συμπαραγωγές
- (γ) Αξιοποίηση της συμμετοχής μας στη Σύνοδο των Θεάτρων της Ευρώπης (ETC) και άλλων διεθνών θεατρικών δικτύων
- (δ) Προώθηση στο εξωτερικό της πείρας και της τεχνογνωσίας μας στο είδος του αρχαίου δράματος

Πιο συγκεκριμένα, προτείνονται οι εξής ενέργειες προκειμένου οι κυπριακές παραγωγές να αποκτήσουν διεθνή αναγνώριση και πρόσβαση σε νέες αγορές:

1. Προώθηση επιλεγμένων παραγωγών του ΘΟΚ σε διεθνή φεστιβάλ, όπως το Φεστιβάλ της Αβινιόν, το Διεθνές Φεστιβάλ του Εδιμβούργου, το Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου, το Biennale Teatro της Βενετίας κ.ά.
2. Ανάπτυξη στρατηγικής διεθνών πωλήσεων των θεατρικών παραγωγών του ΘΟΚ με τη χρήση ψηφιακών μέσων (βιντεοσκοπημένες παραστάσεις, πληροφοριακό υλικό, υποτιτλισμένες παραγωγές)
3. Δημιουργία ενός δικτύου προώθησης του κυπριακού θεάτρου σε συνεργασία με το Υφυπουργείο Πολιτισμού και το Υπουργείο Εξωτερικών
4. Ανάπτυξη συνεργασιών με θεατρικούς οργανισμούς άλλων χωρών και διερεύνηση των δυνατοτήτων για συμπαραγωγές. Οι διεθνείς συμπαραγωγές επιτρέπουν, ανάμεσα σε άλλα, την ανταλλαγή τεχνογνωσίας, την ενίσχυση της θεατρικής δημιουργίας και τη βιωσιμότητα μεγάλων παραγωγών.
5. Συνεργασία με ευρωπαϊκά και διεθνή θέατρα, όπως η Comédie-Française, το Schaubühne Berlin, το National Theatre London, το Piccolo Teatro di Milano κ.ά.
6. Διμερείς συμφωνίες με ελληνικά θέατρα, με θέατρα χωρών όπου διαβιώνει απόδημος ελληνισμός και με θέατρα ελληνόφωνων περιοχών, σε χώρες όπως η Ελλάδα, η Αγγλία, η Ιταλία, η Σουηδία, η Γερμανία, οι ΗΠΑ και η Αυστραλία.
7. Διεύρυνση και εμπάθυνση της συνεργασίας του ΘΟΚ με τη Διεθνή Ένωση Κριτικών Θεάτρου (IATO). Γενικότερα, κρίνεται αναγκαία η δημιουργία προϋποθέσεων ώστε να καλλιεργηθεί και να ευδοκιμήσει η θεατρική κριτική στην Κύπρο.

Ήδη ο ΘΟΚ σχεδιάζει συγκεκριμένες ενέργειες ώστε να ενισχύσει:

1. την παρουσία του στη Σύνοδο των Θεάτρων της Ευρώπης μέσω προτάσεων για κοινές δράσεις, ανταλλαγές και έρευνες,
2. τη δικτύωσή του με καλλιτεχνικούς διευθυντές και παραγωγούς από άλλες χώρες,
3. τη συμμετοχή σε ευρωπαϊκές επιτροπές χάραξης πολιτιστικής στρατηγικής.

Σημαντικό επίσης μέλημα αποτελεί η προώθηση στο εξωτερικό της πείρας και της τεχνογνωσίας στο είδος του αρχαίου δράματος. Ο ΘΟΚ έχει δημιουργήσει, παραδοσιακά, μια ιδιαίτερη σχέση με το αρχαίο δράμα. Το γεγονός αυτό μπορεί να αξιοποιηθεί στο εξωτερικό, με ορατή την προοπτική να καταστεί η Κύπρος διεθνές κέντρο μελέτης, έρευνας και καλλιτεχνικής προσέγγισης του αρχαίου δράματος. Σε αυτή την προοπτική αποσκοπούν οι εξής προτεινόμενες δράσεις:

- Διοργάνωση θερινών σχολείων αρχαίου δράματος για ξένους φοιτητές, σε συνεργασία με πανεπιστήμια και πολιτιστικούς φορείς
- Συμμετοχή σε διεθνή φεστιβάλ αρχαίου δράματος
- Συνεργασία με ερευνητικά κέντρα για τη μελέτη και την εφαρμογή σύγχρονων σκηνοθετικών προσεγγίσεων στο αρχαίο δράμα
- Δημιουργία ψηφιακής βάσης δεδομένων με αρχειακό υλικό, θεωρητικά κείμενα και αναλύσεις για το αρχαίο δράμα, προσβάσιμα από ξένους ερευνητές και καλλιτέχνες
- Οργάνωση διεθνών συνεδρίων και εργαστηρίων για σκηνοθέτες, ηθοποιούς και θεωρητικούς του θεάτρου, με στόχο τη σύγχρονη ανάγνωση του αρχαίου δράματος

Συμπέρασμα

Η εξασφάλιση ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων για συμπαραγωγές μέσω προγραμμάτων όπως το Creative Europe, η δημιουργία Θεατρικού Ανταλλακτηρίου, όπου θεατρικοί οργανισμοί από διαφορετικές χώρες θα φιλοξενούν παραστάσεις ο ένας του άλλου, καθώς και οι συμπαραγωγές με μεγάλες σκηνές και φεστιβάλ αρχαίου δράματος, επιτρέπουν τη δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για τη διεθνοποίηση του ΘΟΚ.

Με τις πρωτοβουλίες και τις προτεινόμενες δράσεις που περιγράφονται πιο πάνω, ο ΘΟΚ μπορεί να καταστεί ανταγωνιστικός στον ευρωπαϊκό θεατρικό χώρο και παράλληλα να δημιουργήσει ευκαιρίες απασχόλησης και διεθνούς αναγνώρισης για τους Κύπριους καλλιτέχνες. Η συνεργασία με δίκτυα όπως το European Theatre Convention (ETC) και το International Theatre Institute (ITI) για ανταλλαγή γνώσης, κατάρτιση και υποστήριξη νέων καλλιτεχνών, καθώς και η σύνδεση με προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης για τη χρήση της τεχνολογίας στο θέατρο, αποτελούν δράσεις που θα ενισχύσουν τη διεθνή αναγνώριση του ΘΟΚ και θα τον καταστήσουν σημαντικό φορέα πολιτιστικής διπλωματίας.

Γενικότερα, η ενεργός συμμετοχή του ΘΟΚ σε διεθνή δίκτυα και θεσμούς μπορεί να προσφέρει πολλαπλά οφέλη, καθώς οι δυνατότητες αξιοποίησης των εν λόγω δικτύων –μεγάλος αριθμός των οποίων χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση– είναι μεγάλες.

4. Στρατηγικοί στόχοι

4.6 ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οι συνεργατικές σχέσεις, η αλληλοεκτίμηση και ο σεβασμός μεταξύ όλων όσοι αποτελούν το ανθρώπινο δυναμικό του ΘΟΚ συνιστούν αναγκαία συνθήκη για την εύρυθμη λειτουργία, την υλοποίηση του στρατηγικού σχεδιασμού και, γενικότερα, την επίτευξη των στόχων του Οργανισμού. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποδίδει μεγάλη σημασία σε αυτή την παράμετρο και επιδιώκει με συγκεκριμένες ενέργειες τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος και της εσωτερικής επικοινωνίας, δημιουργώντας μια αίσθηση κοινότητας, ένα σύνολο όπου όλες και όλοι (διοικητικό προσωπικό, τεχνικό προσωπικό και καλλιτέχνες) μοιράζονται κοινούς στόχους και η αμοιβαία εκτίμηση και υποστήριξη είναι δεδομένες.

Ενέργειες:

- Οργάνωση τακτικών συναντήσεων ανάμεσα στο Δ.Σ. και στο προσωπικό με σκοπό την ενημέρωση, την ανταλλαγή απόψεων και την ανατροφοδότηση
- Ορισμός υπεύθυνου ατόμου ή ομάδας εσωτερικής επικοινωνίας, ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια και η ροή πληροφοριών.
- Χρήση σύγχρονων εργαλείων επικοινωνίας, όπως εσωτερικά φόρουμ, ομάδες chat, ψηφιακές πλατφόρμες συνεργασίας
- Οργάνωση τακτικών συναντήσεων ανάμεσα στα διάφορα τμήματα με σκοπό τον διάλογο, την ανταλλαγή ιδεών, τη συνέργεια και την καλλιέργεια συλλογικότητας
- Επιβράβευση και αναγνώριση της συνεισφοράς των εργαζομένων και των συνεργατών με ειδικές εκδηλώσεις
- Οργάνωση δικτύου mentoring όπου παλαιότερα στελέχη θα καθοδηγούν νεότερα μέλη.
- Προώθηση της συνεργατικότητας μέσα από κοινά προγράμματα, στα οποία θα εμπλέκονται διαφορετικές ομάδες.
- Βελτίωση των συνθηκών εργασίας με ρεαλιστικές αλλαγές που θα δίνουν έμφαση στην ευελιξία, τη δίκαιη αντιμετώπιση και την υποστήριξη του προσωπικού.
- Σύσταση ομάδων εργασίας οι οποίες θα εντοπίζουν τα προβλήματα και τις ελλείψεις και θα εισηγούνται πρακτικές λύσεις.
- Δημιουργία ευέλικτων ωραρίων και υβριδικών μοντέλων εργασίας, όπου αυτό είναι εφικτό.
- Αναβάθμιση του εργασιακού περιβάλλοντος μέσω παρεμβάσεων στη διαρρύθμιση των χώρων, με δημιουργία χώρων ξεκούρασης και αναψυχής

5. Άμεσες δράσεις που προκύπτουν από ειλημμένες αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου έχει εντάξει στον βραχυπρόθεσμο προγραμματισμό του τις πιο κάτω δράσεις:

1. Προώθηση του Οργανογράμματος και πλήρωση κενών θέσεων (με προτεραιότητα στη θέση Διευθυντή και Προσωπάρχη)
2. Ανάπλαση και λειτουργία των χώρων εστίασης στο κτίριο του ΘΟΚ
3. Διοργάνωση φεστιβάλ θεάτρου για την ανάδειξη νέων δημιουργών και πρωτότυπων έργων (TIP Festival)
4. Χάραξη «πράσινης» πολιτικής, επιμόρφωση προσωπικού και εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων
5. Βελτίωση των διαδικασιών προβολής και μάρκετινγκ
6. Διοργάνωση SHOWCASE για τις παραγωγές του ΘΟΚ
7. Ενίσχυση της ψηφιακής προώθησης των παραγωγών και της παρουσίας του ΘΟΚ στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης
8. Εξεύρεση ευρωπαϊκών κονδυλίων
9. Αύξηση των εσόδων με την αξιοποίηση χώρων, υποδομών, εξοπλισμού, υπηρεσιών κ.ά.
10. Δημιουργία δεύτερης έδρας στη Λεμεσό
11. Αναβάθμιση-ανακατασκευή του χώρου των Αποθηκών (εκσυγχρονισμός και «πράσινη» μετάβαση)
12. Δημιουργία Κέντρου Σκηνογραφίας και Ενδυματολογίας στην Αγία Νάπα
13. Εκσυγχρονισμός του πεπαλαιωμένου τεχνικού εξοπλισμού
14. Συνεργασία με εκπαιδευτικούς φορείς για θέματα του θεάτρου στα σχολεία
15. Ψηφιακό θέατρο
16. Διασφάλιση πνευματικών δικαιωμάτων
17. Κοινές δράσεις με βάση τα μνημόνια συνεργασίας με το Εθνικό Θέατρο και το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος
18. Μνημόνιο συνεργασίας με το Βασιλικό Θέατρο της Σουηδίας (Dramaten)
19. Δημιουργία Προγράμματος Θεατρικών Σπουδών στη Λάρνακα σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου
20. Συνεργασία με την Εθνική Λυρική Σκηνή του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος, με ανταλλαγές παραστάσεων
21. Συμμετοχή ως ιδρυτικό μέλος στο Διαβαλκανικό Δίκτυο Παραστατικών Τεχνών
22. Αξιολόγηση των καλλιτεχνικών παραγωγών με βάση την ποιότητα και την ανταπόκριση του κοινού
23. Τήρηση στατιστικών δεδομένων αναφορικά με τον αριθμό των εισιτηρίων-προσκλήσεων και το ποσοστό πληρότητας των αιθουσών για κάθε παραγωγή
24. Καταγραφή στατιστικών στοιχείων αναφορικά με τη συμμετοχή του κοινού σε δράσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα
25. Ετήσια αναφορά προόδου όσον αφορά τις διεθνείς συνεργασίες και την επίτευξη των στόχων διεύρυνσης του κοινού
26. Δημιουργία διαδραστικής πλατφόρμας η οποία θα προσφέρει εξατομικευμένο περιεχόμενο, ειδοποιήσεις για νέες παραστάσεις, δυνατότητα αγοράς εισιτηρίων και πρόσβαση σε αναλυτικό πληροφοριακό υλικό
27. Ψηφιοποίηση του έντυπου αρχειακού υλικού και επιλεγμένων αντικειμένων
28. Δημιουργία ψηφιακού αρχείου με ιστορικές παραστάσεις, κείμενα και ντοκιμαντέρ για την ιστορία του ΘΟΚ

ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΚΥΠΡΟΥ